

Література

1. Бауман З., Донскіс Л. Моральна сліпота. Втрата чутливості у плінній сучасності. Київ : Дух і літера, 2014. 280 с.
2. Иглтон Т. (2015). Медленная смерть университета // Скепсис, [online] 23 окт. Available at: http://scepsis.net/library/id_3672.html [Accessed 7 Nov. 2022].
3. Рачков Є. С. Символи та емблеми класичних університетів України (кінець ХХ — початок ХХІ ст.). Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 204 с.
4. Посохов С.І. Университетская юбилейная культура на Востоке Европы. Res historica. 2015. 39. С. 171–190.
5. Оа.edu.ua. Історія та сучасність університету [online]. Available at: <https://www.oa.edu.ua/ua/info/history> [Accessed 7 Nov. 2022].
6. Історія Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка [online]. Чернігів. Available at: <http://chnpu.edu.ua/university/about/history> [Accessed 7 Nov. 2022].
7. Павлова Т. Г. До питання про спроби переписати початкову історію Харківського університету та деяких інших вузів Харкова // Регіональні проблеми розвитку українознавства Східної України. Харків, 2003. С. 97–113.
8. Посохов С. І. Педагогічна освіта в Харківському університеті ХІХ — початку ХХ ст.: проблеми історії та історіографії // Наукові записки кафедри педагогіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2001. Вип. VI (524). С. 205–213.
9. Nlu.edu.ua. Історія університету [online]. Харків, Україна. Available at: <https://nlu.edu.ua/zagalna-informacziya/istoriya-universytetu/>
10. Nuph.edu.ua. Головна [online]. Харків. Available at: <https://nuph.edu.ua/> [Accessed 7 Nov. 2022].
11. Бакиров В.С., Посохов С.І. Классический университет как культурный хаб // Universitates-Університети: наука та просвіта. 2020. 1. С. 62–77.

10.02.2023

Відомості про автора:

Посохов Сергій Іванович — доктор історичних наук, професор, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; Харків, Україна; sposokhov@karazin.ua; ORCID:<https://orcid.org/.0000-0002-6776-5003>.

УДК 378.4.017

DOI:10.30837/nc.2023.3.15

Наукова діяльність як фундаментальний чинник побудови іміджу навчального закладу

Ольга Іванова

Гтворення іміджу та репутації навчального закладу — передумова виходу на якісно новий рівень відносин з громадськістю, а також суттєвий чинник підвищення ефективної діяльності в цілому. Формування іміджу дає навчальному закладу не тільки рейтингові

позиції, а й безпосередньо підвищує його конкурентоспроможність завдяки різним складовим. Однією з таких фундаментальних складових є наукова діяльність.

Наукова діяльність навчального закладу, особливо університету, як один з пріоритетних напрямів його діяльності, є

ключовим організаційно-управлінським механізмом конвергенції наукової та освітньої діяльності, нарощування конкурентних позицій на національному ринку освітніх і наукових послуг, а також забезпечення потреб суспільства і вітчизняного ринку праці у висококваліфікованих фахівцях [4]. Ключові цілі науково-освітньої діяльності університету полягають у примноженні національного ресурсу знань на основі проведення наукових досліджень і розробок та їх широкого впровадження у господарську практику. Наукова діяльність викладачів — це шлях до розвитку та розширення професійних компетенцій, формування творчої багатогранної особистості студента та учня. Це підтверджує фундаментальність такої складової іміджу навчального закладу як наукова діяльність. Також наукова діяльність навчального закладу забезпечує не тільки зміцнення його конкурентних позицій на вітчизняному ринку науково-освітніх послуг, але й підвищення міжнародного іміджу та престижу, диверсифікацію джерел фінансування, насамперед, завдяки розвитку різноманітних форм співробітництва з підприємницьким сектором економіки, участі в міжнародних програмах та грантових проектах.

Гвітова практика свідчить, що передові позиції посідають саме ті навчальні заклади, які значну увагу приділяють науково-дослідній сфері. Підтвердженням статусності таких закладів вищої освіти є входження до провідних міжнародних рейтингів. Інтеграція української системи вищої освіти у світовий освітній простір стала поштовхом для обрання закладами, які надають такі послуги, інноваційного шляху розвитку, що характеризується зокрема активізацією науково-дослідної діяльності.

До реформи вищої освіти в Україні науково-дослідній діяльності не приділялась увага в контексті складової іміджології закладів вищої освіти, також не приділялось уваги важливості наукової діяльності, зокрема науково-дослідної роботи як одного із визначальних ком-

понентів створення позитивного образу навчальних установ загальної освіти [3].

Всучасних умовах це вже невід'ємний компонент, який є відправним пунктом для формування діяльності сучасної навчальної установи. Зрозуміло, що імідж навчального закладу, в основі якого покладений такий компонент, як науково-дослідна робота, формується за допомогою кількох показників. Іміджетворчими компонентами науково-дослідної роботи є актуальність напрямків наукової діяльності, дослідження за пріоритетними напрямками, інноваційний характер досліджень, зростання частки позабюджетних надходжень від наукової діяльності, участь у грантових програмах, закордонні наукові зв'язки, широке залучення студентів та школярів до науково-дослідної роботи [4]. Разом з тим, особливості навчального закладу виділяють форми наукової роботи, які в сучасних умовах стають фундаментальними. Складна ситуація в державі, пов'язана з воєнним станом, найшла відображення на реалізації цих форм. Незважаючи на бойові дії, міграцію викладачів, студентів та школярів, навчальні заклади намагаються зберегти наукові традиції. Розглянемо соціокомунікаційний досвід виконання науково-дослідної роботи (НДР) на прикладі Народної української академії (НУА), яка по праву має статус науково-освітнього комплексу.

Народна українська академія, будучи з 1997 р. експериментальним майданчиком Міністерства освіти і науки України та автором-засновником регіонального експериментального комплексу з відпрацювання нового освітнього модуля, усі напрямки своєї діяльності підпорядковує реалізації науково-дослідного проекту щодо становлення та розвитку навчального закладу нового типу, що є інноваційною моделлю неперервної освіти [1]. Вже декілька років експеримент з неперервної освіти перейшов у реальну прикладну площину відповідно напрямку «Становлення та розвиток соціального партнерства як ефективного чинника за-

безпечення стабільності та перспектив розвитку».

У ході здійснення наукової роботи особливе місце завжди приділялося залученню всіх підрозділів НУА в розробку комплексної наукової теми; науковим публікаціям; впровадженню результатів НДР у навчальний процес та практичну діяльність. Також використовуються такі форми НДР як наукові та науково-практичні конференції, семінари, діяльність наукових лабораторій. Особлива увага викладачів академії — досвідчених вчених — приділяється організації науково-дослідної роботи студентів та школярів. Без активної участі студентів у науковій діяльності вишу на всіх стадіях навчання неможливе становлення висококваліфікованого спеціаліста, формування молодого вченого.

Основне завдання організації НДР у комплексі НУА — це, насамперед, створення наукового середовища, особливої дослідницької атмосфери, зацікавленості всіх учасників освітнього процесу у самовдосконаленні [2]. Система безперервної освіти дозволяє органічно включати не лише студентів, а й школярів у науково-дослідну діяльність, причому не лише старшокласників, а й учнів початкової школи, наприклад, за допомогою їх участі у науково-практичній конференції «Старт у науку», яка є відправною точкою для їхнього подальшого розвитку. Конференційні лінії продовжують Дні науки в НУА, які включають: міжнародні студентські наукові конференції, науково-практичні конференції вчителів, науково-теоретичні конференції молодих вчених. Традиційним науковим форумом та своєрідним експертним майданчиком з гостроактуальних питань освіти вже про-

тягом багатьох років є лютнева конференція у НУА, матеріали якої публікуються у вигляді наукової збірки, що входить до міжнародних наукометричних баз даних. Це тільки окремі приклади форм та напрямків реалізації фундаментальної складової іміджу сучасного навчального закладу, яким є Народна українська академія. Саме така інтеграція університету та школи, інтеграція науки та освіти з орієнтиром на стейкхолдерів формує за допомогою НДР конкурентоспроможного випускника та конкурентоспроможність навчального закладу.

Література

1. Астахова Е. В. Концептуальные основы развития Народной украинской академии в условиях неопределенности // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія». 2019. Т. 25. С. 9–19; Иванова О. А. Там же, с. 36–44; Подлесный Д. В. Там же, с. 139–147; Кирвас В. А. Там же, с. 392–395; Астахов В. В. Там же, с. 399–405; Цыбульская Э. И. Там же, с. 427–428.
2. Иванова О. А. Комплексний підхід до організації науково-дослідної роботи в навчальному закладі неперервної освіти // Новий Колегіум. 2021. № 2. С. 31–37.
3. Почтовюк А. Б. Фактор конкурентоспроможності як шлях формування іміджу вищого навчального закладу // Вісник КрНУ ім. М. Остроградського. 2015. Вип. 5 (70). С. 156–158.
4. Чернега Н. С. Погляди вітчизняних та зарубіжних учених на формування позитивного іміджу вищого навчального закладу // Актуальні проблеми психології. 2015. Т. 1, вип. 43. С. 64–68.

10.02.2023

Відомості про автора:

Іванова Ольга Анатоліївна — кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової роботи; Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»; olgaiva.nua@gmail.com; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-4948-4961>.